

A1

Gamla Toza

Bornholms Folkedansere præsenterer her traditions musik, -dansen og – klæder, som man har fundet ud af, at bondestanden benyttede i tiden 1750 – 1850. Mange danse og melodier har rejst meget rundt, og er blevet overleveret fra dansmester til dansmester og fra spillemand til spillemand. Op gennem 1900-tallet er der lagt et stort arbejde i at registrere og nedskrive så meget som muligt. Der er blevet lyttet til gamle spillemænd, der stadig levede med, og spillede den gamle traditionsmusik, og folk er blevet interviewet om det de kan huske om dansen fra før i tiden. Der har også været både dansmestre og spillemænd, der har efterladt nedskrevne noder og tegnede danse, som er blevet studeret og tydet.

Også tøj / dragter er blevet fundet i kister og skabe, og er blevet indleveret på museer, hvor det er blevet studeret og beskrevet. Og ud fra dette, har vi lavet kopier af disse flotte gamle dragter.

Vores optræden i dag vil bestå af danse fra forskellige egne i Danmark, et par svenske danse, vi vil fortælle om vores dragter, spille et par koncertnumre, og vi vil også byde jer, der har lyst, op til en dans. Det er helt frivilligt. Er der stemning for at komme op og danse senere?

Vi indledte med en bornholmsk dans ”Gamla Toza”. Den er jo rigtig bornholmsk. Men man kan finde efterligninger af både melodi og dans andre steder i Danmark og såmænd også i andre lande. Den her er altså bornholmsk. Teksten er i hvert fald.

A2

Vi fortsætter med endnu en af vores danse. Mange af vores danse har vi sangtekst til. Det er ikke så almindeligt i det øvrige Danmark. Nu danser vi ”Longsomma Gjarted.” Det er en rækkedans. (Når vi er 3 par, bør vi danse den 6 gange, så alle danserne får prøvet dansen i alle positioner. I dag bliver den lidt kortere. Havde der været 20 par i rækken, skulle vi danse den 40 gange.)

Longsomma Gjarted

A3

Vi forlader lige Bornholm lidt og viser et par danse fra det øvrige Danmark. Først et par valsemelodier, ”Trommelvalsens”, som er en 3-pars dans og ”Bette mand i knibe”, som faktisk er en 2 pars dans. Når der så er 3par, kommer det ene par i knibe. Der bliver nok lidt kamp om ikke at komme i knibe. *Vi går direkte fra Trommelvalsens til Bette mand i knibe uden pause.*

Trommelvalsens og Bette mand i knibe

B

Vi vil vise og fortælle lidt om vores dragter.

Dragtfortælling I

C 1 – 2 – 3 - 4

Nu kommer nogle meget almindelige og typiske 2- 3 *og måske 4* pars danse fra Danmark.

Vi danser en ”Firetur”, dernæst ”Pirrevals” – som ikke er en vals overhovedet, og ”Den halve kæde”. (og /eller kontra med mølle)

Det er meget almindeligt, at denne slags danse starter med en ”tur-del”, der ændrer form for hver gennemdansning. Derefter kommer der en eller flere faste figurer (opføringer), Det er også meget almindeligt, at dansen slutter med omdansning med egen partner. (sving egen)

Firetur, Pirrevals og Den halve kæde eller Kontra med Mølle

D

På en lille ø – Fanø længst mod vest, har den gamle dansetradition levet uden ophold helt til i dag. Her danses næsten udelukkende Sønderhoning, der er en pardans. Men de danser også Fannik og Rask. Det helt specielle er, at musikken tæller til 2, selvom danserne tæller til 3 i omdansningen.

Musikken spilles med lige betoning på alle slag, så det går fint alligevel. Skal vi følge Fanø traditionen, så skal vi spille en masse Sønderhøninger og så måske en Fannik og måske en rask. Her spiller vi en af hver.

Æ Rømeser, Hans Christian drog til stads og Der bor en bager

E

Dragtfortælling II

F

”Gärdebylåten”, ”Hjerteven” og ”All American promenade”. (Ekstra.) Et eksempel på en dans, der har rejst jorden rundt, og som også er fulgt med ind i nutiden. Vi starter med en svensk melodi, derefter en dansk og til sidst en amerikansk. Dansen er den samme, men tempoet ændres.

”Gärdebylåten”, ”Hjerteven” og ”All American promenade”

G 1

Nu vil vi gerne have jer med i en dans. Vi skal danse en kædedans. Det danses ikke meget i Danmark, men noget i Norge. Og på Færøerne danses næsten ikke andet. Her synges lange fortællinger om gamle hændelser og sagn, mens man bevæger sig langsomt rundt i en lang slange eller stor kreds. Der kan være over 100 vers. Vi danser en kortere version her.

”De revnede skindbukser.” tekstens indhold forklares i et kort resume

G2

Vi skal også lige prøve en Bornholmsk rækkedans. ”Borddansinj.” Den blev brugt som første dans efter mad eller kaffe. (udelades eller danses kun af opvisningsdansere, hvis pladsen er for trang)

Borddansinj

H

Vi skal også have lidt koncert. . Først et eksempel på musik fra 1700-tallet. Det er 3 små stykker musik, der hører sammen. Danz, Proportion og Serras fra Rasmus Storms nodebog. Dernæst en nykomponeret melodi fra 2018. Lisbeths galop

Danz, Proportion og Serras - og Lisbeths galop

I

Vi bor jo tæt på Sverige og har dansevenner der. Så vi danser tit også svenske danse. Vi får en Schottis – ”Træk og slip”. Derefter en hambo: Vårvinda Friska

Træk og slip, Vårvinda Friska

J

Vi slutter med at vende hjem til Bornholm og danser igen en med bornholmsk tekst.

”Sjijnmyravalsen.”

Sjijnmyravalsen